

Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu
Naalakkersuisumut

Ulloq: 27. oktober 2015
J.nr.: 01.33.05-00129

Akileraartarnermut Oqartussaasut ataanni immikkoortortaqarfimmik immikkut suliaqartussamik, aningaasaqarnikkut pinerluuteqartarnerup, ilaatigut ikiaroornartunik niuerniartarnermut attuumassuteqartup, paasineqarnissaanik siunertaqartussamik pilersitseqquullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik siunnersuut, tamanna pissaaq akileraarusersuinermi annertunerusumik suliniuteqarneq aqqutigalugu, tamatumunnga ilanngullugit nalunaarsuiffiit atortorissaarutilu pioreersut ataatsimoortinnerat, tassuunakkut isertitat pigisallu nalillit inatsisinik unioqqutitsilluni pissarsiaasimasut paasineqarsinnaaqqullugit. UKA 2015/109-mik Inatsisinut Ataatsimiitaliap suliariinninneranut atatillugu apeqqutit:

UKA 2015-imi imm. 109, akileraartarnermut Oqartussaasut ataanni immikkoortortaqarfimmik immikkut suliaqartussamik pilersitsinissamut tunngassuteqartoq Inatsisinut Ataatsimiitaliamut suliassangortillugu innersuussutigineqarpoq. Immikkoortumik suliaqarnerminut atatillugu ataatsimiitaliaq makkuninnga maluginiagaqarpoq:

Immikkoortumik siullermeerutaasumik suliariinninnermi akissuteqaammanni Naalakkersuisut imatut paassisutissiipput:

"Inuit Nunatsinni najugaqartut tamarmik nammineerluni nalunaarsuiffimmik tunngaviatigut tunniussisussaatitaapput, tassani nalunaarsorneqassallutik ukiumi aningaasarsiat kiisalu aningaasartuutit ilanngaatigiumasat, pigisalli naatsorsorneqarfiannik suliaqartussaatitaanatik, taamaammallu inuit ataasiakkaat sunik pigisaqarnerannut tunngasut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup nalunaarsugaatiginngilai. Taamaaliortoqassappat inatsisinik allannguisoqartariaqassaaq."

Taamaattorli " Skatteinspektomatimit nalunaarut nr. 45, 11. september 1975-imeersumi" ima allassimasoqarpoq:

Kalaallit Nunaanni akileraartarnermi inatsimmi § 46, stk. 2 malillugu akileraartussaatitaasut nammineerlutik nalunaaruteqartussat tamarmik nalunaarutigisussavaat ukiup aningaasarsiorfiup naanerani pigisamik annertussusiat. Taamatuttaaq ukiup aningaasarsiorfiup aallartinnerani pigisat annertussusiat nalunaarutigineqartussaavoq tamanna siusinnerusukkut pisimanngippat.

Taamaattorli § 114-imi tunngaveqartumik aalajangerneqarsimavoq pigisat taamaallaat nammineerluni nalunaarsuinermi ilanngunneqassasut aningaasarsiat B-t tamarmiusut B-nit akileraaruteqartussaanngitsut qaangersimappatigit. Akileraartarnermili pisortaasut kingusinnerusukkut piumasarisinnaavaat pigisat suulluunniit nalunaarutigineqarnissaat, tamanna pisariaqartutut isigineqarmat.

Pigisat suulluunniit tamarmik nalunaarutigineqassapput apeqqutiginagu pigisaq Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi imaluunniit nunami allami inissisimanersoq. Taamaattorli Kalaallit Nunaanni akileraartarnermi inatsimmi § 3, stk. 1, nr. 5 aamma 6 tunngavigalugu killilimmik akileraartussaatitaasut taamaallaat nalunaarutigisussaavaat pigisatik il.il. killimmik akileraartussaanerminnut tunngassuteqartut.

Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 2. november 2006-imeersumi § 17, imm. 2 imatut aalajangersaavoq:

" Imm. 2. Aammattaaq nammineerluni nalunaarsuut akileraartussaatitaasup ukiup aningaasarsiorfiup naanerani, aammalu siornatigut nammineerluni nalunaarsuutaasimasumi takuneqarsinnaangippat ukiup aningaasarsiorfiup aallartinnerani pigisaanut tunngatillugu paassisutissanik imaqassaaq. Pigisat nalunaarutigineqassapput, taakku nul-imit anneruppata minneruppataluunniit, aammalu pigisat akiitsullu Naalakkersuisut aalajangersaanerattut immikkut ersersillugit nalunaarutigineqassallutik."

Aalajangersakkamut nassuaatini imatut allassimosoqarpoq:

" Imm. 2-mut. Akileraartartup pisuussutini pillugit nammineq nalunaarsuinermi siusinnerusukkut ilanngussimannngippagit nammineq nalunaarsuinermut ilaassapput akileraartartup ukiup naanerani aammalu aallartinnerani pisuussutini pillugit nalunaarsussavai. Piusuussutit sinneqarpata amigarpataluunniit, Naalakkersuisut aalajangersagai malillugit pigisanut akiitsunullu immikkoortiterlugit nammineerluni nalunaarsuiffimmilnalunaarsorneqassapput.

Tamanna tunngavigalugu apeqqutit uku akissutisinissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq:

1. Pigisat naatsorsorneqarfiannik suliaqartussaatitaanissaq Naalakkersuisut paasinninnerat malillugu suli pisariaqanngila?
2. Inuit ataasiakkaat pigisat naatsorneqarfiannik suliaqartussaatitaassappata suli Naalakkersuisut paasinninnerat malillugu inatsisinik allannguisoqartariaqassava?
3. Naalakkersuisut paasinninnerat malillugu inuit ataasiakkaat sunik pigisaqernerannut tunngasut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup nalunaarsugaatigai? Taamaattoqarpat nalunaarsuiffik sunik imaqarpa?

Immikkoortumik siullermeerutaasumik suliarinninnermi akissuteqaamminni Naalakkersuisut imatut paassisutissiipput:

" Taamaattumik Naalakkersuisut isumaqarput aningaasarsiornikkut pinerlunniarnermik akiuni-arluni immikkoortortaqarfimmik immikkut suliaqartussamik pilersitsinissamut aningaasartuu-taassussat taassuma sulineratigut angusarineqarumaartussanut naapertuunnavianngitsut."

4. Immikkoortortamik immikkut ittumik pilersitsineq qanoq akeqarnissaa Naalakkersuisunit ilimagineqarpa?
5. Missingiuineq taanna Naalakkersuisunit sumik tunngaveqartinneqarpa?
6. Immikkoortortap pineqartup qanoq annertutigisumik iluanaarutaanissaa Naalakkersuisunit ilimagineqarpa?
7. Missingiuineq taanna Naalakkersuisunit sumik tunngaveqartinneqarpa?

Ullumikkut pisortani arlalinnik nalunaarsuiffeqarpoq pigisanut annertuumik naleqartunut piginnituuneq pillugu nalunaarsuiffiusunik, tassani aamma eqqartuussivikkoortumik nalunaarsuivik qamutillu motoorillit pillugit nalunaarsuivik.

Qamutinik motoorilinnik, qamutinik kalusiuttakkanik, usisaatinik peertakkanik, qamuteralannik (snescooter), traktorinik kiisalu sakkunik motoorilinnik piginnituussuseq qamutinut motoorilinnut nalunaarsuivimmi nalunaarsorneqartarput. Nalunaarsuinermut atatillugu suussuseq, merqi/type kiisalu ukioq pilersitaaffik nalunaarsorneqartarput. Paasisutissat taakku qamutip motoorillip qanoq naleqarnera pillugu pitsasumik ersersitsisuusinnaapput.

Eqqatuussivikkoortumik nalunaarsuisarneq ullumikkut qularnaveeqqusiiisarneq pillugu 10. Maj 1967-imit Kalaallit Nunaannut inatsit (Lov nr. 154, af 10. Maj 1967 om pant (for Grønland)) malillugu pisarpoq. Inatsit 1979-imi kiisalu 1988-imi allanngortinneqarpoq. Eqqartuussivikkoortumik nalunaarsuiffimmi pigisanut aalaakkaasunut, pialunnullu piginnituussuseq nalunaarsorneqartarpoq, tamanna pigisap tuneqqinnejarnissaanut illersorneqarnissaq siunertaralugu. Pigisamut piginnituussutsip eqqartuussivikkoortumik nalunaarsorneqarnera piginnaatitaaffiuvooq pisussaatitaaffiunani. Pisarisimasamilli tuniseqqinnermi inuup allap ajunngitsumik isumaqarluni pisisup pisinnaatitaaffitsigut illersorneqarnissaanik siunertalimmik eqqartuussivikkoorlugu nalunaarsuinerummat, pigisamik tunniussinermi eqqartuussivikkoorlugu nalunaarsuinerup pisarnera nalinginnaasuovoq.

Pigisap suup nalunaarsuinermi pineqarnera, kia tunisisuunera, pisisoq tunisinermilu akip qanoq arnertutiginera nalunaarsuiffimmi ersippu. Pigisaq atorlugu qularnaveeqqusiiisoqarpat, tamanna assersuutigalugu pigisamut aningaasaliissuteqarniarluni aningaasanik taarsigassarsiniarnermi, pigisaq qularnaveeqquitut nalunaarsorneqartarpoq. Tamatuma nassataraa pigisap qanoq aningaasalersugaanera eqqartuussivikkoorlugu nalunaarsuiffimmi siumut takuneqakannersinnaammatt.

8. Akileraartarnermut Qullersaqarfik inuit ataasiakkaat pigisaqarnikkut inissisimanerat pillugu qulaajarniarlugu qanoq annertutigisumik pisortat nalunaarsuiffiinik atuiva?

9. Akileraartarnermut Qullersaqarfíup qanoq annertutigisumik paassisutissat taakku inup akileraaruseriffimmut nammineerluni nalunaarsugaanut sanillersuuttarpai?
10. Akileraartarnermut Qullersaqarfíup Politimesteqarfíullu suleqatigiinneranni pigisat nalillit naatsorsorneqarnerinik pisimasinnaasunik paassisutissalluunniit allat attuumassuteqartut akileraaruseriffimmut nammineerluni nalunaarsukkatiqut Akileraartarnermut Qullersaqarfímmut tiguneqartut qanoq annertutigisumik aguaasseqatigiissutigineqartarpat?
11. Aaqqissuussilluni ingerlatanik assigiinnngitsunik annertunerusumik ataatsimut ingerlaqatigiisitsilernikkut Akileraartarnermut Qullersaqarfíup maannakkut aaqqissuussilluni ingerlataasa allanik immikkoortunik ilaartorneqartariaqarnissaata pisariaqalersinnaanera Naalakkersuisunit ilimagineqarpa?
12. Annertusaanerup pisinnaasup qanoq akeqarnissaa Naalakkersuisunit ilimagineqarpa?
13. Tamatuma qanoq aningaasalorsorneqarsinnaanera pillugu Naalakkersuisut siunnersuutissaqarpat?

Inussiarnersumik

Anders Olsen
Inatsisinut Ataatsimiititaliap Siulittaasua